

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов
2018 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Основи виробництва медіа-продукту: газетно-журнальне виробництво

галузі знань:	06 Журналістика
спеціальності:	061 Журналістика
освітньої програми:	061.00.01. Журналістика 061.00.04. Медіакомунікації

Київ-2018 рік

Розробники: Бикова О.М., кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики і нових медіа

Викладачі: Бикова О.М., кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики і нових медіа.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) журналістики та нових медіа

Протокол від « 30 » серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) О.О. Семенець

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) _____

26 . 09 20 18 р.

Гарант освітньої (професійної / наукової) програми

(керівник проектної групи) (М.С. Васьків)

Робочу програму перевірено

03 . 10 20 18 р.

Заступник директора Інституту журналістики (О.А. Росінська)

Пролонговано:

на 20 ____/20 ____ н.р. _____, “ ____ ” ____ 20 ____ р., протокол № ____

на 20 ____/20 ____ н.р. _____, “ ____ ” ____ 20 ____ р., протокол № ____

на 20 ____/20 ____ н.р. _____, “ ____ ” ____ 20 ____ р., протокол № ____

на 20 ____/20 ____ н.р. _____, “ ____ ” ____ 20 ____ р., протокол № ____

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
Основи виробництва медіа-продукту: газетно-журнальне виробництво		
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	українська
Курс	5	5
Семестр	9	9
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі	60	60
Аудиторні	16	8
модульний контроль	4	
семестровий контроль		
самостійна робота	40	52
форма семестрового контролю	Залік	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний курс розкриває особливості діяльності працівників ЗМІ, спрямованої на випуск газетно-журнального видання, від задуму до просування видання до читача. Під час вивчення курсу, студенти переконуються, що творчий фах потребує наполегливої праці, постійного пошуку та самовдосконалення.

Метою навчального курсу «Основи виробництва медіа-продукту: газетно-журнальне виробництво» є набуття знань та навичок, необхідних для роботи у сучасному друкованому ЗМІ, формування комплексного погляду на фах журналіста газетно-журнального видання, бачення своєї роботи у системі завдань, інформаційної політики та цінностей усього видання.

Завдання курсу:

- забезпечити теоретичними знаннями, необхідними для ефективної практичної діяльності;
- сформувати навички роботи в сучасних друкованих виданнях;
- сформувати журналістський стиль написання матеріалів;
- перевірити (і допустити до друку) студентські роботи;
- надати майбутнім журналістам вичерпні теоретичні знання з газетно-журнального менеджменту, прищепити їм практичні управлінські навички.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчивши дисципліну «Основи виробництва медіа-продукту: газетно-журнальне виробництво» студент знатиме:

- класифікацію журналістських жанрів;
- визначення інформаційних, аналітичних, художньо-публіцистичних жанрів;
- методи і прийоми журналіста;
- історію виникнення жанрів;
- кращі зразки вітчизняної журналістики;
- завдання журналіста-інформатора, журналіста-аналітика, журналіста-нарисовця, журналіста-фейлетоніста, журналіста-памфлетиста;
- особливості композиції кожного жанру, її елементи;
- особливості розвитку сучасного інформаційного простору, періодичних видань, місце в них художньо-публіцистичних.

Студент умітиме:

- застосовувати теоретичні знання на практиці;
- застосовувати надбані професійні навички в написанні матеріалів;
- працювати з різними джерелами інформації;
- фіксувати і зберігати факти;
- аналізувати та робити відбір фактів;
- створювати журналістський твір.

Вивчення курсу формує у студентів такі компетентності: **фахові: ФК2** – Знаходити відповідні теми та ракурси, враховуючи поточні події та контекст.

Здатність знаходитись у контексті подій; уміння здійснювати моніторингову діяльність; знати характеристики різних ЗМІ; здатність створення матеріалів на основі аналізу потреб медіаринку; **ФК3** – Організовувати та планувати журналістську роботу. Здатність до планування медіапроцесу; дотримуватись часових вимог до подачі матеріалу (дедлайн); працювати у нестандартних умовах, непередбачуваних ситуаціях; уміти налагодити комунікацію у різних соціальних групах; дотримуватись бюджету; **ФК4** – Оперативно збирати інформацію. Мати глибокі базові знання з різних галузей; спеціалізовані знання з окремої галузі; дотримуватись балансу думок; вміти працювати з джерелами; взаємодіяти з аудиторією; **ФК5** – Виявляти основну/необхідну інформацію. Здатність до виокремлення новини (факту); володіння інструментарієм перевірки інформації; здатність до вибору інформації на основі релевантності; вміти створювати матеріал для різних медіаплатформ; вміти інтерпретувати контент. **ФК6** – Подавати інформацію у відповідній журналістській формі. Володіння комунікативними навичками (висока мовна компетенція); володіння навичками візуальної комунікації; володіння навичками створення текстів у різних жанрах; вміти поєднувати візуальні та текстуальні контенти; використання сучасних інформаційних технологій; **ФК7** – Нести відповідальність за результати журналістської роботи (критична оцінка діяльності). Мати чітке уявлення про якість журналістського матеріалу; здатність до критичної оцінки власної роботи; здатність до сприйняття конструктивної критики власної роботи; здатність нести відповідальність рішення прийняті в ході журналістської діяльності; здатність нести відповідальність за результат журналістської діяльності (медіавпливи); **ФК8** – Вміти працювати у команді. Володіти соціальними навичками; бути відповідальним та надійним; вміти переконливо подати власну думку; вміти знаходити рішення; розуміти права та обов'язки в редакційному колективі; виконувати професійну функцію у колективі.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Сучасна періодика: типологічні характеристики							
Тема 1. Газетно-журнальні ЗМІ: трансформаційні процеси сучасного ринку	7	2					5
Тема 2. Типологічні та інші характеристики преси	7			2			5
Тема 3. Складові концепції нової газети/журналу	7			2			5
Тема 4. Пошук тем та методи збору інформації	7			2			5
Модульний контроль	2						
Разом	30	2		6			20
Змістовий модуль 2. Організація процесу випуску номера газетно-журнального видання							
Тема 5. Редакційно-видавничий процес	7	2					5
Тема 6. Монетизація та медіа-менеджмент	7			2			5
Тема 7. Застосування системи газетних жанрів на практиці	7			2			5
Тема 8. Візуальна інформація у пресі: фото та інформаційна графіка	7			2			5
Модульний контроль	2						
Разом	30	2		6			20
Усього	60	4		12			40

4.2. Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Сучасна періодика: типологічні характеристики							
Тема 1. Газетно-журнальні ЗМІ: трансформаційні процеси сучасного ринку	8	2					6
Тема 2. Типологічні та інші характеристики преси	7						7
Тема 3. Складові концепції нової газети/журналу	7						7
Тема 4. Пошук тем та методи збору інформації	8			2			6
Модульний контроль							
Разом	30	2		2			26
Змістовий модуль 2. Організація процесу випуску номера газетно-журнального видання							
Тема 5. Редакційно-видавничий процес	7						7
Тема 6. Монетизація та медіа-менеджмент	7						7
Тема 7. Застосування системи газетних жанрів на практиці	8			2			6
Тема 8. Візуальна інформація у пресі: фото та інформаційна графіка	8			2			6
Модульний контроль							
Разом	30			4			26
Усього	60	2		6			52

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1. Сучасна періодика: типологічні характеристики

Лекція 1. Газетно-журнальні ЗМІ: трансформаційні процеси сучасного ринку (2 год.)

Трансформаційні процеси на сучасному ринку преси. Специфіка читацької аудиторії преси. Стан і перспективи регіональної преси в Україні. Основні складові концепції газетного видання. Типологічна характеристика газетної періодики. Регіональна преса в контексті соціального замовлення аудиторії. Типологія сучасних журналів. Особливості концепції журнальних видань. Характеристика читацької аудиторії журналів. Нішева специфіка журнальних видань.

Література основна: 1, 2, 8-11, 13, 14, 24, 27, 28, 32, 33, 34, 35, 39, 41, 45, 47, 48.

Література додаткова: 50, 65-67, 73, 89, 95, 105, 106, 110.

Практичне заняття 1. Типологічні та інші характеристики преси (2 год.)

Література основна: 1, 2, 8-11, 13, 14, 24, 27, 28, 32, 33, 34, 35, 39, 41, 45, 47, 48.

Література додаткова: 50, 65-67, 73, 89, 95, 105, 106, 110.

Практичне заняття 2. Складові концепції нової газети/журналу (2 год.)

Література основна: 1, 2, 8-11, 13, 14, 24, 27, 28, 32, 33, 34, 35, 39, 41, 45, 47, 48.

Література додаткова: 50, 65-67, 73, 89, 95, 105, 106, 110.

Практичне заняття 3. Пошук тем та методи збору інформації (2 год.)

Література основна: 3-5, 9-13, 15-17, 27-29, 30, 32-35, 38, 41, 43, 45, 48.

Література додаткова: 50, 64-67, 89, 95, 97, 105, 106, 116.

Змістовий модуль 2. Організація процесу випуску номера газетно-журнального видання

Лекція 2. Редакційно-видавничий процес (2 год.)

Редакційний апарат періодичного видання. Редакційне планування та його змістовно-організаційний характер. Планування структури номеру видання. Роль рубрикації в друкованих пресових виданнях. Характеристика заголовкового комплексу в періодиці. Принципи дизайну газет. Перша шпальта як головна складова іміджу газетного видання. Обкладинка як головна складова іміджу журнального видання. Правила використання фотоілюстрації у пресі. Інфографіка на сторінках сучасної періодики.

Література основна: 3-5, 9-13, 15, 16, 27-29, 30, 32-35, 38, 41, 43, 45, 48.

Література додаткова: 50, 64-67, 89, 95, 97, 105, 106, 116.

Практичне заняття 4. Монетизація та медіа-менеджмент (2 год.)

Література основна: 1, 2, 8-14, 24, 27, 28, 32, 33, 34, 35, 39, 41, 45, 47, 48.

Література додаткова: 50, 65-67, 73, 89, 95, 105, 106, 110.

Практичне заняття 5. Застосування системи газетних жанрів на практиці (2 год.)

Література основна: 1, 2, 8, 14, 17, 21-25, 45, 48.

Література додаткова: 49, 51, 52, 54-56, 58-63, 64-66, 70-72, 74, 75, 76, 78, 80, 81-83, 84, 85, 86, 88, 90-94, 101, 105, 104, 106, 107, 108, 109, 112-114, 115, 117-120, 123-125, 127, 128, 129, 130, 131, 132-136.

Практичне заняття 6. Візуальна інформація у пресі: фото та інформаційна графіка (2 год.)

Література основна: 1, 2, 8-11, 13, 14, 24, 27, 28, 32, 33, 34, 35, 39, 41, 45, 47, 48.

Література додаткова: 50, 65-67, 73, 89, 95, 105, 106, 110.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кіл-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	Максимальна кіл-ть балів	Кількість одиниць	Максимальна кіл-ть балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	3	3	3	3
Робота на семінарському занятті	10	3	30	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом:			79		79
Максимальна кількість балів	158				
Розрахунок коефіцієнта	Коефіцієнт: $100/158= 0,63$				

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль 1. Сучасна періодика: типологічні характеристики

Тема 1. Газетно-журнальні ЗМІ: трансформаційні процеси сучасного ринку. Ілюструйте типологію видань прикладами з вітчизняного медіаринку (не менш ніж 2 видання на позицію). Запропонуйте власну концепцію видання. Обґрунтуйте її, визначте аудиторію.

Тема 2. Типологічні та інші характеристики преси. Схарактеризувати газету як сучасне періодичне видання та назвати її конститутивні ознаки. Проаналізувати типи і функції сучасних українських газет. Навести приклади.

Тема 3. Складові концепції нової газети/журналу. Схарактеризувати журнал як сучасне періодичне видання та назвати його конститутивні ознаки. Проаналізувати типи і функції сучасних українських журналів. Навести приклади.

Тема 4. Пошук тем та методи збору інформації. Зробити тематичний план видання на 6 місяців.

Провести інтерв'ю й проаналізувати його хід. Звернути увагу на дотримання чи недотримання принципів толерантного ставлення до співрозмовника.

Змістовий модуль 2. Організація процесу випуску номера газетно-журнального видання

Тема 5. Редакційно-видавничий процес. Опишіть способи розповсюдження видань на прикладі газет і журналів на вибір.

Тема 6. Монетизація та медіа-менеджмент. Скласти бізнес-план друкованого засобу масової комунікації.

Підготувати рекламний ролик власного друкованого періодичного видання.

Тема 7. Застосування системи газетних жанрів на практиці. Написати репортаж на культурну подію. Написати проблемну статтю. Написати портретний нарис.

Тема 8. Візуальна інформація у пресі: фото та інформаційна графіка. Створіть 2 фотожанри та супроводьте їх підписами.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Кожна самостійна робота оцінюється у 5 балів. Максимальне розкриття питання та виконання практичних завдань гарантує студентіві отримання високої оцінки, що пізніше буде врахована у загальний рейтинг під час складання навчальної дисципліни на сесії.

Критерії оцінювання відповіді:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.3. Форма проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульна контрольна робота №1

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді демонстрації презентації одного з українських загальнонаціональних видань, що виконана за запропонованою схемою (2 год.).

Студенти за поданою схемою роблять презентацію діяльності газети чи журналу (вибір видання відбувається за жеребкуванням).

Робота виконується у формі презентації (PowerPoint або Prezzi).

СХЕМА ОПИСУ ГАЗЕТНО-ЖУРНАЛЬНОГО ВИДАННЯ

1. Логотип.
2. Назва видання.
3. Коротка характеристика видання.
4. Історична довідка
5. Основні інформаційні продукти:
 - 1) Основні тематичні напрямки;
 - 2) Основні рубрики;
 - 3) Основні особливості подачі запропонованої інформації;
 - 4) Основні жанри інформаційного продукту.
6. Статистичні дані.
7. Координати редакції

Модульна контрольна робота № 2

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді презентації перед широкою аудиторією випусків газетного видання студентської редакційної команди (2 год.).

Оцінка проектам газетних видань усіх редакційних груп за такими позиціями:

Успішність загальної концепції видання (характеристика читацької аудиторії і соціальна адресність публікацій; тематична характеристика змісту; обсяг; періодичність, наклад, спосіб розповсюдження; авторство, персоніфікація журналістської творчості).

Неординарність дизайну видання (стиль графічного оформлення; постійні елементи та їх характеристики – логотип, колонтитули, добірки, текстівки; кількість і ширина шпальт, проміжки між усіма елементами сторінки, межі між матеріалами, поля; декоративні елементи; шрифтове оформлення, композиція і структура заголовків; шрифтове оформлення текстових матеріалів і їх внутрішнє оформлення – засоби виділення, вирівнювання, врізи; оформлення і площа зображального матеріалу, текстівок; оформлення графічних елементів, рубрик, реклами).

Продуманість мовностилістичного аспекту видання (мова та стиль публікацій, характеристика заголовкових комплексів (рубрики, заголовки, підзаголовки, врізи, внутрішні заголовки тощо); тематика та жанрологія публікацій).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Пресова журналістика»

оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип коопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види контролю й принципи їх оцінювання.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки	Національна Шкала	Залікова оцінка
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	ВІДМІННО	ЗАРАХОВАНО
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок	ДОБРЕ	
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок		
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	ЗАДОВІЛЬНО	
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)		
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	НЕЗАДОВІЛЬНО	НЕ ЗАРАХОВАНО
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни		

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, складання модульних контрольних робіт та інших видів контролю.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях,

під час виконання самостійної та індивідуальної навчально–дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Разом: 60 год., з них лекційних – 4 год., практичні заняття – 12 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 40 год.

Тиждень							
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II		
Назва модуля	Сучасна періодика: типологічні характеристики				Організація процесу випуску номера газетно-журнального видання		
Кількість балів за модуль	79 балів				79 балів		
Лекції							
Дати							
Теми лекцій	Газетно-журнальні ЗМІ: трансформаційні процеси сучасного ринку (1 б.)				Редакційно-видавничий процес (1 б.)		
Теми практичних занять	Типологічні та інші характеристики преси 10 + 1 б.			Складові концепції нової газети/журналу 10 + 1 б.	Пошук тем та методи збору інформації 10+1 б	Монетизація та медіа-менеджмент 10+1 б.	Застосування системи газетних жанрів на практиці 10+1 б.
Самостійна робота	Газетно-журнальні ЗМІ: трансформаційні процеси сучасного ринку (5 балів)	Типологічні та інші характеристики преси (5 б.)	Складові концепції нової газети/журналу (5 балів)	Пошук тем та методи збору інформації (5 балів)	Редакційно-видавничий процес (5 балів) Монетизація та медіа-менеджмент (5 б.)	Застосування системи газетних жанрів на практиці (5 б.)	Візуальна інформація у пресі: фото та інформаційна графіка (5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Залік						

8. Рекомендовані джерела

Обов'язкові:

1. Ботьц Н. Абетка медіа / За загал. ред. В. Ф. Іванов; Переклад з нім. В. Климченка. – Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2015. – 177 с.
2. Вайшенберг З., Кляйнштойбер Г.Й., Пьорксен Б. Журналістика та медіа. – Київ : Академія Української Преси ; Центр Вільної Преси, 2011. – 529 с.
3. Гавенко С. Технологія газетно-журнального виробництва : навч. посібник / С. Ф. Гавенко, З. М. Сельменська, Л. Й. Кулік, І. М. Назар. – Львів : УАД, 2009. – 300 с.
4. Галкин С. Художественное конструирование газеты и журнала : учеб.пособие / С.И.Галкин. – М.: Аспект Пресс. – 2008. – 215 с.
5. Галагер Р. Власне мале підприємство – це просто. – Львів : Сейбр-світло. – 1995. – 175 с.
6. Галузекий стандарт України (ГСТУ 29.3-2000). Газети. Поліграфічне виконання Текст : Загальні технічні вимоги. – К., 2000.
7. Галузекий стандарт України (ГСТУ 29.1-97). Журнали. Поліграфічне виконання [Текст] : Загальні технічні вимоги. – К., 2000.
8. Голуб О. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. – Київ: ТОВ “Софія-А”, 2016. – 184 с.
9. Грабельников А. Работа журналиста в прессе : учеб. пособие / А. Грабельников – М. : РИП-Холдинг, 2007. – 274 с.
10. Григорян М. Пособие по журналистике / М. Григорян – М. : «Права человека», 2007. – 192 с.
11. Гуревич С. Газета : вчера, сегодня, завтра : учебное пособие для вузов / С. Гуревич. – М. : Аспект-Пресс, 2004. – 288 с.
12. Гуревич С. Экономика отечественных СМИ : учебное пособие для вузов. / С. Гуревич. – М. : Аспект Пресс, 2004. – 288 с.
13. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво: навчальний посібник. – 2-ге вид., перероб. і допов. / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін.; за ред. В. В. Різуна. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. – 352 с.
14. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості : підручник / В. Й. Здоровега. – Львів, 2004. – 268.
15. Іванов В. Техніка оформлення газети : курс лекцій / В. В. Іванов. – К., 2000. – 222 с.
16. Іваницький В. Бизнес-план редакции (рабочая тетрадь главного редактора). – Ч.1., 2. – Москва, 1999.
17. Йоганнес Л. Инвестиативний пошук / За загал. ред. В. Ф. Іванова, Пер. з нім. А. Баканов, В. Климченко. – Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2017. – 266 с.
18. Капелюшний А. Типологія журналістських помилок / А. Капелюшний. – Л. : ПАЇС, 2000. – 68 с.
19. Капелюшний А. Редагування в засобах масової інформації : навч. посібник. – 2-ге вид., випр. і допов. / А. Капелюшний. – Л. : ПАЇС, 2009. – 320 с.
20. Капелюшний А. Стилїстика та редагування / А. Капелюшний. – Л. : ПАЇС, 2002. – 432 с.
21. Ким М. Жанры современной журналистики / М. Ким – СПб. : Изд-во В.А. Михайлова, 2004. – 335 с.
22. Ким М. Новостная журналистика. Базовый курс : учебник / М. Ким – СПб. : Изд-во Михайлова В.А., 2005. – 352 с.
23. Ким М. Репортаж : технология жанра : учеб. пособие / М. Ким. – СПб. : Изд-во Михайлова В.А., 2005. – 224 с.
24. Колесниченко А. Прикладная журналистика : учеб. пособие / А. Колесниченко – М. : Изд-во Моск. ун-та, 2008. – 180 с.

25. Лащук О. Редактирование информационных сообщений : учеб. пособие для студентов вузов / О.Р. Лащук. – М. : Аспект Пресс, 2004. – 258 с.
 26. Лісовий І. Заголовок як засіб зацікавлення читача / І. Лісовий. – // Державність, мораль і ЗМІ : матеріали науково-практичної конференції 7-9 серпня 2000 р. / Упор. В. Т. Денисюк. – С. 123-128.
 27. Маккей Дж. Все о журналах / Дженни Маккей. – М. : Университетская книга. – 2008. – 344 с.
 28. Морриш Дж. Издание журнала : от идеи до воплощения / Джон Морриш. – М. : Университетская книга. – 2008. – 304 с.
 29. Мішель П. Картер Сучасний дизайн газет. – К. : IREX-Медіа Україна, 1999. – 17 с.
 30. Мішель А., Картер, Гілліан Кей. Як керувати редакцією газети. – К. : IREX-Медіа Україна, 1999. – 68 с.
 31. Накорякова К. Литературное редактирование материалов массовой информации. / К. Накорякова. – М. : ИКАР, 2002. – 432 с.
 32. Недопитанський М. І., Карась М. А., Ільченко В. І. Уроки з журналістської практики. Практичний посібник. — К.: Україна молода, 2010. – 120 с.
 33. Носке Г. Журналистика: що треба знати та вміти / Книжка для читання та підручник. Київ : Центр вільної преси, 2017. – 312 с.
 34. Подоляка Н. Газетно-журнальне виробництво: конспект лекцій / Н. С. Подоляка. – Суми : Сумський державний університет, 2015. – 120 с.
 35. Присяжний М. Організація роботи редакції газети і праці журналіста : навч. посібник / М. Присяжний, М. Лозинський. – Л., 2007. – 140 с.
 36. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : закон України від 16.11.1992. № 2782-ХІІ. (зі змінами і доповненнями). – 1992.
 37. Про інформацію : закон України від 02.10.1992. № 2657-ХІІ (зі змінами і доповненнями). – 1992 .
 38. Редакторская подготовка изданий / под ред. С. Антоновой. – М., 2004. – 452 с.
 39. Рендол Д. Універсальний журналіст / Д. Рендол. – К. : «К.І.С.», 2007. – 288 с.
 40. Різун В. Літературне редагування : підручник / В. Різун. – К. : Либідь, 1996. – 240 с.
 41. Рус-Моль Ш. Журналистика : Посібник / Пер. з нім. В. Климченко; наук. ред. В. Іванов. – К. : Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. – 343 с.
 42. Українське законодавство : засоби масової інформації. – Київ: IREX Медіа, 2004. – 368 с.
 43. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця / М. Тимошик. – К. : Наша наука і культура. – 2006. – 560 с.
 44. Тимошик М. Як редагувати книжкові та газетно-журнальні видання : практичний посібник. / М.Тимошик. – К. : Наша культура та наука, 2012. – 384 с.
 45. Фенько Н.М. Газетно-журнальні видання: Навчальний посібник для студентів факультету філології та журналістики (галузь знань 06 Журналістика, спеціальність 061 Журналістика) / Н.М. Фенько. – Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. – 136 с.
 46. Фрост Крис. Дизайн газет и журналов / Крис Фрост. – М. : Школа издательского и медиабизнеса. – 2012. – 232 с.
 47. Чекмишев О. Основи професійної комунікації. Теорія і практика новинної журналістики : підручник-практикум / О.В.Чекмишев. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2004. – 129 с.
 48. Шнайдер В., Рауе П.-Й. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики / Перекл. з нім. В. Климченко; за загал. ред. В. Іванова – К. : Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2014. – 358 с.
- Додаткова:
49. Акопов А. Аналитические жанры публицистики. Письмо. Корреспонденция. Статья : учебно-методическое пособие для студентов-журналистов / Акопов А. – Ростов-на-Дону, 1996. – 90 с.

50. Аньєс І. Підручник із журналістики : пишемо для газет / Ів Аньєс – К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. – 544 с.
51. Балаклицький М. Есе як художньо-публіцистичний жанр : методичні матеріали для студентів зі спеціальності «Журналістика» / М. Балаклицький. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 74 с.
52. Белякова Л. Аналитическая журналистика в системе информационного обеспечения инновационных проектов / Л. Белякова. – Минск : БГУ, 2013. – 215 с.
53. Белькова С. Актуальні тенденції розвитку української газетної журналістики і жанровий процес / С. Белькова // Митна справа. – 2013. – № 5(22). – С. 273-281.
54. Белькова С. До питання про особливості вираження авторського «я» у різних видах нарисів (на матеріалі українських газетних видань початку ХХІ ст.) / С. Белькова // Психолінгвістика. – 2013. – Вип. 12. – С. 238-246.
55. Белькова С. Модифікації подорожнього нарису в українських газетних ЗМІ / С. Белькова // Наукові записки Інституту журналістики. – 2014. – Т. 54. – С. 147-150.
56. Белькова С. Модифікації портретного нарису в сучасній українській газетній практиці (на матеріалі загальноукраїнських та регіональних видань початку ХХІ ст.) / С. Белькова. // Діалог : медіа-студії. – 2012. – Вип. 15. – С. 219-232.
57. Белькова С. Проблеми журналістської жанрології у світлі неklasичних та постнеklasичних наукових парадигм / С. Белькова. // Діалог : Медіа-студії : збірник наукових праць. – Одеса : Астропринт, 2010. – Вип. 11. – С. 55-65.
58. Бергер Н. Оперативная подача материалов журналистского расследования в информационных жанрах. Репортаж / Н. Бергер. // Вестник ВолГУ. Серия 8 : Литературоведение. Журналистика. – 2008. – №7. – С. 152-160.
59. Буше Ж-Д. Репортаж у друкованій пресі [Текст] : посіб. Центру підготовки та вдосконалення (CFPJ) : [пер. з фр.] / Ж-Д. Буше ; Ін-т масов. інформації, Центр підготовки й вдосконалення ж-стів. – К. : Ін-т масов. інформації, 2003. – 101 с.
60. Варич М. Політичний портрет як різновид нарису в сучасній українській газеті / М. Варич. // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Филология. Социальные коммуникации». – Том 25 (64). – № 4. – Часть 1. – С. 230-235.
61. Василенко М. Аналітична проблемна стаття на сучасному етапі розвитку журналістики / Василенко М. // Наукові записки Інституту журналістики. – 2006. – Т. 23. – С. 94-99.
62. Василенко М. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі : монографія / М. Василенко. / Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка. – К., 2006. – 236 с.
63. Василенко М. Проблема жанрової ідентифікації аналітичної статті / М. Василенко. // Образ. – 2014. – Вип. 15. – С. 73-80.
64. Василенко М. Теорія і практика творчого пошуку в інформаційній жанровій групі / М. Василенко. // Держава і регіони. Серія : Соц. комунікації. – 2011. – Вип. 3. – С. 32-35.
65. Васильєва Л. Делаем новости : учебное пособие / Л. Васильева. – М. : Аспект- Пресс, 2002. – 190 с.
66. Вайшенберг З. Новинна журналістика : навч. посіб. / З. Вайшенберг. – К.: АУП, 2004. – 262 с.
67. Ворошилов В. Журналистика : учебник / В. Ворошилов – СПб. : Изд-во Михайлова В.А., 2006. – 640 с.
68. Выровцева Е. Трансформация жанров в современных массмедиа : причины и тенденции / Е. Выровцева // Журналистика – 2008 : стан, проблеми і перспективи : матеріали 10-ї Міжнародної науково-практичної конференції. – Мінск : БДУ, 2008. – Вип. 10. – С. 66-69.
69. Гаврилюк І. Сучасна українська колумністика : особливості розвитку / І. Гаврилюк. // Журналистика. – К., 2011. – Вип. 10 (35). – С. 117-121.

70. Галацька В. Особливості авторського наративу в аналітичних жанрах сучасної театральної журналістики / В. Галацька. // Вісник Львівського університету. Серія Журналістика. – 2011. – Вип. 34. – С. 98-103.
71. Галлер М. Репортаж : навч. посібник / за загал. ред. В. Ф. Іванова. – К. : Академія Української преси, Центр Вільної Преси, 2011. – 348 с.
72. Галич В. Колонка як жанр / В. Галич // Вісник Луганського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія : Філологічні науки. – Луганськ : Вид-во ЛНУ, 2009. – № 3 (166). – Ч. I. – С. 223-233.
73. Гід журналіста : збірка навчальних матеріалів, складених за французькою методикою вдосконалення працівників ЗМІ / Адаптація та упорядкування – Алла Лазарева. – К., 1999. – 96 с.
74. Гіленко О. Формування позитивного іміджу України у подорожніх нарисах на сторінках журналу «Вітчизна» / О. Гіленко. // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Филология. Социальные коммуникации». – Том 25 (64). – № 4. – Часть 1. – С. 240-243.
75. Глушко О. Журналістське розслідування : історія, теорія, практика : навчальний посібник / О. Глушко. – К. : Арістей, 2006. – 144 с.
76. Глушко О. Художня публіцистика : європейські традиції і сучасність : монографія / О. Глушко. – К. : Арістей, 2010. – 192 с.
77. Голік О. Взаємодія жанрів у сучасних друкованих ЗМІ / О. Голік. // Комунікативно-мовні процеси в сучасному медіапросторі : за матеріалами XIII міжнар. наук.-практ. конф. з пробл. функціонування і розв. укр. мови / за ред. В. В. Різуна. – К. : Ін-т журналістики Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка, 2008. – С. 141-144.
78. Голік О. Жанрові інновації в аналітичній групі друкованих ЗМІ / О. Голік. // Українська журналістика в контексті світової : збірник наукових праць. – К. : ПВП «Задруга», 2008. – Вип. 3 (8). – С. 76-88.
79. Голік О. Сучасні напрямки дослідження категорії жанру в журналістознавстві / О. Голік. // Наукові записки : [зб. наук. пр.]. — Острогоз : Остроз. акад., 2008. – Вип. 9. – С. 120-128.
80. Голік О. Особливості художньо-публіцистичних жанрів у сучасних друкованих ЗМІ / О. Голік. // Наукові записки Інституту журналістики. – 2012. – Т. 48. – С. 44-49.
81. Гордеев Ю. Жанровая специфика колонки в печатных СМИ / Ю. Гордеев. // Жанровые метаморфозы в российской журналистике : тезисы IV Всероссийской научно-практической конференции г. Самара 18-19 марта 2010 г. – Самара : Изд-во «Порто-принт», 2010. – С. 22-23.
82. Гурч Л. Феномен сучасної колумністики : дефінітивний підхід / Л. Гурч. // Теле- та радіожурналістика : науковий збірник. – Л., 2014. – Вип. 13. – С. 56-63.
83. Гурч Л. Критерії ідентифікації авторської колонки в українському медіапросторі / Л. Гурч. // Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації. – 2014. – №1-2. – С. 60-64.
84. Гусєва О. Своєрідність нарисового жанру та його співвідношення з іншими документальними жанрами / О. Гусєва // Вісник Книжкової палати. – 2014. – № 8. – С. 44-46.
85. Деяк-Якобишин О. Історіографія теми авторської колонки в системі журналістської жанрології / О. Деяк-Якобишин. // Наукові записки Інституту журналістики : науковий збірник. – К., 2012. – Т. 47. – С. 179-182.
86. Деяк-Якобишин О. Колумністика як унікальне явище у сучасних ЗМІ / О. Деяк-Якобишин. // Діалог : науковий збірник. – Одеса, 2012. – Вип. 15. – С. 241-246.
87. Дупак О. Літературна рецензія в українських друкованих ЗМІ : особливості трансформації жанру / О. Дупак. // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Филология. Социальная коммуникация». – Том 21 (60). – 2008. – №1. – С. 50-55.

88. Ершов Л. Сатирические жанры русской советской литературы / Л. Ершов. – Л. : Издательство «Наука», 1977. – 284 с.
89. Жадько В. Журналістика та основи редакторської майстерності : навч. посіб. / В. Жадько. – К. : Знання, 2012. – 271 с.
90. Журбина Е. Теория и практика художественно-публицистических жанров. Очерк. Фельетон / Е. Журбина. – М. : Мысль. – 1969. – 400 с.
91. Захарченко Н. Колонка : между эссе и комментарием / Н. Захарченко. // Коммуникация в современном мире : материалы Всероссийской научно-практической конференции. – Воронеж, 2009. – С. 29-31.
92. Звелідовська Л. Особливості створення авторського контенту в колумністиці / Л. Звелідовська // Наукові записки Інституту журналістики : науковий збірник. – К., 2011. – Т. 44. – С. 38-41.
93. Карпенко В. Газетні жанри як комунікативні форми журналістики : текст лекції для студентів Ін-ту журналістики / В. Карпенко. – К. : Інститут журналістики, 2002. – 37 с.
94. Комаров С. Фельетон : проблемы жанрового определения / С. Комаров // Наукові записки Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди. Сер. : Літературознавство. – 2011. – Вип. 2 (1). – С. 159-171.
95. Коновалова О. Основы журналистики : учебное пособие по современной практической журналистике / О. Коновалова – М. : ИКЦ «МарТ», Ростов-на-Дону: Издательский центр «МарТ», 2005. – С. 126-143.
96. Константинов А. Журналистское расследование / А. Константинов. – Санкт-Петербург : Издательский дом «Нева», 2001. – 383 с.
97. Константинов А. Журналистское расследование. История метода и современная практика / А. Константинов. – М. : Олма-Пресс, 2003. – 480 с.
98. Кузнецова О. Аналітичні методи в журналістиці : навч. посібник / О. Кузнецова. – Л. : Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. – 2002. – 120 с.
99. Кузнецова О. Засоби і форми сатири та гумору в українській пресі / О. Кузнецова. – Л. : Вид-во ЛНУ, 2003. – 250 с.
100. Курляндская С. Фельетон – жанр сатирический (по материалам советской литературы и критики 20-х годов) / С. Курляндская. – М. : Издательство МГПУ им. В. И. Ленина, 1967. – 32 с.
101. Лазутина Г. Новостная журналистика в свете предметно-функционального подхода к дифференциации жанров / Г. Лазутина, С. Распопова. // Журналист. Социальные коммуникации. – 2014. – №1 (13). – С. 98-114.
102. Левчук І. Літературознавча рецензія : стереотип чи руйнування традиції / І. Левчук. // Теле- та радіожурналістика. – Вип. 9. – 2010. – Ч. 1. – С. 202-208.
103. Манаков В. Сатирико-юмористическая проза. Проблемы жанра и стиля / В. Манаков. – Сыктывкар, 1986. – 87 с.
104. Марків О. Коментар у редакторському опрацюванні / О. Марків. // Держава і регіони. Серія : Соціальні комунікації. – №4 (12). – С. 153-156.
105. Михайлин І. Основы журналистики : підручник. Вид. 3-е доп. і поліп. / І. Михайлин – К. : ЦУЛ, 2002. – 284 с.
106. Мельник Г. Основы творческой деятельности журналиста / Г. Мельник, А. Тепляшина. – СПб. : Питер, 2006. – 272 с.
107. Надточій О. Жанрова специфіка коментаря на сторінках журналу «Український тиждень» / О. Надточій. // Теле- та радіожурналістика. – 2013. – Вип. 12. – С. 148-153.
108. Назаренко Г. Інформаційні жанри журналістики : навчальний посібник. Частина 1. – К. : НАУ. – 2010. – 32 с.
109. Назаренко Г. Інформаційні жанри журналістики : навчальний посібник. Частина 2. – К. : НАУ. – 2010. – 64 с.

110. Олешко В. Журналистика как творчество : учеб. пособ. для курсов «Основы журналистики» и «Основы творч. деятельности журналиста» / В. Олешко. – М. : РИП-холдинг, 2003. – 221 с.
111. Основы творческой деятельности журналиста / За ред. С. Г. Корконосенко. – СПб. : Знание, 2000. – 272 с.
112. Павлів В. Журналістський фейлетон і професійна етика / В. Павлів. // Теле- та радіожурналістика. – 2015. – Вип. 14. – С. 77-81.
113. Павлів В. Журналістський фейлетон у інтернеті : можливості та загрози / В. Павлів // Теле- та радіожурналістика. – 2013. – Вип. 12. – С. 161-165.
114. Пасова Т. Розвиток аналітичних та інформаційних жанрів у журнальній періодиці в процесі трансформації ЗМІ (польський досвід) / Т. Пасова. // Українська журналістика: умови формування та перспективи розвитку : зб. наук. пр. – Черкаси, 2007. – С. 218-223.
115. Пархитько О. Маніпулятивні прийоми в аналітичних жанрах / О. Пархитько. // Діалог : медіа-студії. – 2012. – С. 217-225.
116. Рендолл Д. Універсальний журналіст / Д. Рендолл. – К. : «К.І.С.», 2007. – 2007. – 288 с.
117. Сазонова Ю. Внутрішньожанрові типи інтерв'ю в спортивній клубній пресі / Ю. Сазонова. // Держава і регіони. Серія : Соц. комунікації. – 2013. – Вип. 2. – С. 106-111.
118. Сахнова Е. Жанр интервью и его модификации / Е. Сахнова. // Известия Саратовского университета. Сер. Филология. Журналистика. – Том 13. – Вып. 4. – 2013. – С. 98-103.
119. Слюсаренко М. Комунікативний аспект раціонального начала памфлетного жанру (на прикладі памфлетів М. Хвильового) / М. Слюсаренко // Діалог : медіа-студії. – 2012. – Вип. 15. – С. 46-53.
120. Смелкова З. Риторические основы журналистики. Работа над жанрами газеты : учебное пособие / З. Смелкова, Л. Ассуирова, М. Савова, О. Сальникова. – М. : Флинта, Наука, 2003. – 320 с.
121. Сніжко О. Жанрова система публіцистичних текстів / О. Сніжко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. – 2011. – Вип. 26. – С. 237-240.
122. Стрельцов Б. Фельетон : Теория и практика жанра / Б. Стрельцов. – Минск, 1983. – 64 с.
123. Тертычный А. Аналитические жанры журналистики : учебное пособие / А. Тертычный. – М., 1998. – 172 с.
124. Тертычный А. Жанры периодической печати : учебное пособие / А. Тертычный. – М.: Изд-во Аспект-пресс, 2000. – 312 с.
125. Тертычный А. Расследовательская журналистика / А. Тертычный. – М. : Аспект Пресс, 2002. – С. 100-382.
126. Туманов Д. Творим золотым пером : мастер-класс для начинающих журналистов / Д. Туманов. – Казань, 2000. – 131 с.
127. Уллмен Дж. Журналистское расследование. Современные методы и техника / Дж. Уллмен. – М. : Виоланта, 1998. – 115 с.
128. Успенская (Ярцева) С. Колумнистика : проблемы жанровой идентификации / С. Успенская (Ярцева). // Вестник Воронеж. гос. ун-та. Серия : Филология. Журналистика. – Воронеж, 2007. – №1. – С. 240-244.
129. Фихтелиус Э. Новости. Сложное искусство работы с информацией / Пер. со швед. В. Менжун. – М. : МедиаМир, 2008. – 200 с.
130. Халер М. Интерв'ю : навч. посібник / за загал. ред. В. Ф. Иванова. – К. : Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2008. – 404 с.
131. Хоменок О., Бурмагін О., Иванова К., Рибка Є., Томіленко С. Журналістське розслідування : навчальний посібник для початківців / За заг. ред. О.Хоменка. – Мелітополь, 2008. – 182 с.

132. Чеберяк А. Жанрово-стильові особливості відкритого листа / А. Чеберяк. // Дивослово. – 2009. – №5. – С. 30-33.
133. Шебеліст С. Жанр есею в сучасній українській літературі та публіцистиці / С. Шебеліст. // Українська журналістика: умови формування та перспективи розвитку : зб. наук. пр. – Черкаси, 2007. – С. 512-515.
134. Шендеровський К. Як написати успішне есе : методичні рекомендації до написання есе / Шендеровський К. – Ін-т масової комунікації при КНУ імені Тараса Шевченка. [Електронний ресурс]. – Бібліотека [сайт]: Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Режим доступу : <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=book.index&book=46> (10.09.09). – Назва з екрану.
135. Шостак М. Работа современного репортера : учеб. пособие / М. Шостак. – М. : Институт международного права и экономики имени А.С. Грибоедова, 1996. – 196 с.
136. Шостак М. Репортер : профессионализм и этика / М. Шостак. – М. : РИП-холдинг, 2001. – 165 с.